

Remissyttrande över Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps promemoria Lista på viktiga samhällsfunktioner till stöd för att identifiera samhällsviktig verksamhet

Ert dnr MSB 2021-09150

Domstolsverket har granskat promemorian Lista på viktiga samhällsfunktioner till stöd för att identifiera samhällsviktig verksamhet mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av myndigheterna inom Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer eller rättssäkerheten generellt.

Domstolsverket ser positiv på att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) arbetar med att ta fram en lista till stöd för att identifiera samhällsviktig verksamhet. En sådan lista underlättar inte bara identifieringen av vilka verksamheter som omfattas av begreppet samhällsviktig verksamhet utan även samverkan mellan myndigheter inom och mellan de indelade områdena för viktiga samhällsfunktioner.

Domstolsverket konstaterar att de nu föreslagna exemplen på typer av samhällsviktig verksamhet inom området Ordning och säkerhet är mer begränsade i sin omfattning än exemplen i MSB:s tidigare listan från 2019 över samhällsviktig verksamhet inom samhällssektorn Skydd och säkerhet (se MSB:s promemoria Vägledning för identifiering av samhällsviktig verksamhet). Domstolarnas verksamhet är i vägledningen från 2019 upptagen som *domstolsväsendet* medan det nu remitterade förslaget för domstolarnas del enbart omfattar verksamheten för att *beivra* brott. En avgörande skillnad är framför allt att varken de allmänna förvaltningsdomstolarna eller hyres- och arrendenämndernas viktiga samhällsfunktion täcks in genom den föreslagna avgränsningen till verksamheter inom rättskedjan för brottmålshantering. Samhällsviktiga verksamheter hos övriga myndigheter inom Sveriges Domstolar omfattas inte heller annat än i mycket begränsad omfattning, dvs verksamheter hos Domstolsverket, Rättshjälpsmyndigheten och Rättshjälpsnämnden.

Det kan i sammanhanget nämnas att Domstolsverket i remissyttrande till Justitiedepartementet över betänkande Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25) lyft fram att Domstolsverket, inom ramen för det uppdrag som myndigheten har – att ge administrativt stöd och service till domstolarna – bör ingå i en beredskapssektor och utgöra en beredskapsmyndighet. Domstolsverket framförde vidare att det för Domstolsverket skulle ligga närmast till hands att ingå i sektorn Ordning och säkerhet där övriga myndigheter från rättskedjan för brottmålshantering föreslås ingå men att domstolarna har beröringspunkter med i stort sett alla

sektorer eftersom förvaltningsmyndigheterna är beroende av att de allmänna förvaltningsdomstolarna kan bedriva sitt arbete även vid händelse av fredstida kris, inför och under höjd beredskap.

För att tydligare få med den samhällsviktiga verksamhet som myndigheterna inom Sveriges Domstolars rättskipande och rättsvårdande verksamhet utgör föreslås att begreppet *rättskipande och rättsvårdande verksamhet* tas med i en av de föreslagna samhällsfunktionerna eller i en egen sådan funktion inom området Ordning och säkerhet. En exemplifiering av vilken typ av verksamhet det rör sig om skulle kunna utgöra *verksamheter som bedrivs på domstolar och hyres- och arrendenämnder och andra myndigheter*. En sådan exemplifiering är mot bakgrund av det stora antalet domstolar och därtill flertalet domstolsslag inte mer detaljerad än andra upptagna exempel i listan.

I sammanhanget bör det övervägas om listan ska inkludera även privat verksamhet där jurist- och advokatverksamhet utgör en förutsättning för att verksamhet inom rättskedjan ska kunna bedrivas lagenligt, t.ex. utifrån rätten till en offentlig försvarare eller offentligt biträde i vissa fall men även i andra fall för att driva rättsprocesser, inte minst inom ramen för rätten till rättshjälp som förutsätter tillgång till rättshjälpsbiträden.

I övrigt vill Domstolsverket även föra fram att ordet *beivra* med fördel kan ersättas med *lagföra*. Vidare framstår ordet *kriminalvård* i sammanhanget som väl detaljerat eftersom det inte klart framgår att det även inkluderar verksamhet för verkställande av straffrättsliga påföljder som bedrivs utanför Kriminalvårdens ansvarsområde. Som exempel kan nämnas verkställighet av vissa ungdomspåföljder som sker genom socialnämnder och Statens institutionsstyrelse liksom verkställighet av rättspsykiatrisk vård som sker inom rättspsykiatriska enheter. En mer vidare exemplifiering av verksamheten kan i stället formuleras som en verksamhet för *verkställande av straffrättsliga påföljder*.

Domstolsverket har utöver detta inte något att invända mot förslaget.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Charlotte Driving. I beredningen har även säkerhetschefen Anita Kihlström deltagit. Föredragande har varit juristen Rebecca Hjälmärö.

Charlotte Driving

Rebecca Hjälmärö

Kopia till Advokatsamfundet